CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 377 din 09 noiembrie 2026

Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru
info@agcc.gov.md
octavian.potinga@agcc.gov.md

AVIZ

repetat la proiectul Ordinului directorului general al Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procedura de stabilire, standardizare, înregistrare și utilizare a denumirilor geografice”

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru nr. 36/01-06/1678 din 30.10.2026 de promovare spre expertizare a proiectului Ordinului directorului general al Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru (în continuare – Agenția) pentru aprobarea Instrucțiunii privind procedura de stabilire, standardizare, înregistrare și utilizare a denumirilor geografice (în continuare – Instrucțiunea) și expune următoarele:

1. Pct. 12–14 repartizează competența între autoritățile locale „de nivelul întâi”, „de nivelul al doilea” și „de nivel special”, iar pct. 9 face trimitere la Legea nr. 764/2001 și la Regulamentul aprobat prin Legea nr. 741/1996. Proiectele reformei administrativ-teritoriale (nr. 995/CS/2026 și 996/CS/2026) prevăd abrogarea acestor două acte, desființarea raioanelor, constituirea unor UAT de nivelul întâi mult mai mari, cu zeci de localități componente, și unități de nivelul al doilea cu un alt statut. Instrucțiunea nu prevede cine stabilește denumirea obiectelor situate pe teritoriul mai multor UAT în procesul și după reorganizare, cum se păstrează denumirile localităților componente și cum se rezolvă dublările între localități sau părți de localități cu denumiri identice, reunite într-o singură UAT.
Propunem: ca trimiterile din pct. 9 și din pct. 12–14 să vizeze „legislația privind organizarea administrativ-teritorială, inclusiv actele care succed actele în vigoare”, iar competența autorităților de nivelul al doilea să se exercite, după reorganizare, potrivit noii legi; o regulă expresă privind păstrarea denumirilor localităților componente ale UAT amalgamate; un termen și o procedură pentru rezolvarea dublărilor care apar în urma amalgamării.

2. Pct. 29 prevede că procedura se desfășoară cu respectarea termenului general de 30 de zile din art. 60 din Codul administrativ. Termenele proprii ale Instrucțiunii însumează 26 de zile lucrătoare (5 – verificarea cererii, 10 – identificarea, 3 – inițierea consultării, 3 – solicitarea avizului, 5 – definitivarea proiectului), fără prelungirea de până la 15 zile lucrătoare de la pct. 38.2 și fără termenele de completare a cererii de la pct. 27 (10 zile lucrătoare, prelungibile cu încă 10), fără durata consultării publice, stabilită de Legea nr. 239/2008 și de regulă de cel puțin 15 zile lucrătoare, și fără termenul Comisiei pentru emiterea avizului, pe care Instrucțiunea nu îl stabilește. Rezultă că termenul de 30 de zile nu poate fi respectat în majoritatea cazurilor, ceea ce expune autoritățile locale la sesizări pentru depășirea termenului.

Propunem: indicarea expresă a termenului în care Comisia emite avizul; precizarea că durata consultării publice și a examinării de către Comisie nu se include în termenul de la pct. 29; corelarea termenelor din Instrucțiune cu cele din Codul administrativ.

3. Pct. 31.7 și 33 prevăd, „după caz", validarea constatărilor de către un specialist cu certificat topogeodezic și cartografic valabil și consultarea istoricilor, geografilor, lingviștilor sau etnografilor, fără a defini cazurile; Ministerul a precizat că aceste cerințe nu sunt obligatorii pentru fiecare propunere, dar textul nu prevede. Pct. 35 permite introducerea în Registru a datelor spațiale cu geometrie de tip punct și multipunct de către autoritățile administrației publice centrale, iar „celelalte grupuri de inițiativă" – numai punct. Nu este clar dacă autoritățile locale intră în această categorie, dacă pot introduce date direct în SI RDG (pct. 2 din ordin prevede că înregistrarea o efectuează registratorul, iar pct. 75 – că dosarul se transmite registratorului) și cum se acordă accesul prin MPass. Pentru obiecte precum cursuri de apă sau drumuri, limitarea la un singur punct poate fi insuficientă.
Propunem: definirea cazurilor în care este necesar specialistul (de exemplu, în caz de dispută privind amplasamentul sau denumirea istorică) și precizarea că autoritatea publică locală nu este obligată să angajeze sau să contracteze servicii de specialitate pentru propunerile necontroversate; clarificarea rolului autorităților locale în introducerea datelor, a tipului de geometrie permis și a modului de acces; validarea tehnică a schițelor de către registrator, fără taxă, la cererea autorității locale.

4. Capitolul VIII obligă toate autoritățile publice, inclusiv cele locale, să utilizeze forma oficială din Registru în documente, registre, produse cartografice, indicatoare și materiale educaționale și turistice (pct. 90–91), să verifice în Registru forma, statutul și identificatorul înainte de elaborarea sau actualizarea oricărui document care conține denumiri geografice (pct. 92), să informeze AGCC în 10 zile lucrătoare despre actele noi și neconcordanțele constatate (pct. 101) și interzic utilizarea unei forme diferite în documentele și produsele oficiale (pct. 98), încălcarea atrăgând răspunderea prevăzută de legislație (pct. 103); pct. 102 nu indică organul de control. Ordinul intră în vigoare la publicare, fără perioadă de tranziție pentru înlocuirea indicatoarelor, a documentației de urbanism și a materialelor existente. Instruirea la care se referă pct. 15.5 nu corelează cu intrarea în vigoare, iar Ministerul a precizat că se va organiza în funcție de resursele disponibile.
Propunem: o perioadă de tranziție pentru aplicarea capitolului VIII și precizarea că indicatoarele și materialele existente se actualizează la înlocuirea sau la actualizarea lor planificată; un termen de 30 de zile pentru informarea de la pct. 101; indicarea organului de control de la pct. 102 și a regulii că răspunderea intervine numai după o notificare și un termen de remediere; o normă tranzitorie potrivit căreia procedurile inițiate înainte de intrarea în vigoare continuă potrivit regulilor în vigoare la data inițierii; planul de instruire a personalului autorităților locale, comunicat înainte de aplicare.

5. Pct. 104 obligă autoritățile publice să identifice seturile de date, actele normative, hărțile și documentele cu denumiri geografice, fără termen. Nota de fundamentare (pct. 4.1 și 9) vorbește, în plus, despre verificarea formei, a statutului și a amplasamentului și despre desemnarea de persoane responsabile pentru comunicare și transmiterea datelor, obligații care nu se regăsesc în textul Instrucțiunii. Pct. 106 permite înscrierea în Registru a denumirilor utilizate în practică ca denumiri neoficiale, iar pct. 107 prevede că neconcordanțele se comunică autorităților competente pentru clarificare, fără termen. Autoritățile publice locale nu sunt informate că pe teritoriul lor au fost înscrise denumiri neoficiale sau istorice.

Propunem: un termen de cel puțin 12 luni pentru identificarea datelor de către autoritățile locale, limitat la datele pe care le dețin; alinierea notei de fundamentare la textul Instrucțiunii sau a Instrucțiunii la notă; informarea autorității publice locale interesate la înscrierea în Registru a unei denumiri pentru un obiect situat pe teritoriul ei și dreptul ei de a solicita corectarea; un termen pentru răspunsul autorităților la solicitările de clarificare de la pct. 107.

6. Pct. 9 menționează Legea nr. 151/2017 cu privire la sistemul de adrese printre actele ale căror proceduri speciale prevalează, iar pct. 45 impune pentru fiecare propunere o notă de argumentare cu analiza impactului administrativ. Consiliile locale stabilesc frecvent denumiri de străzi, piețe și parcuri. Instrucțiunea nu spune care categorii de obiecte locale intră sub incidența întregii proceduri (cerere, fișă, notă, consultare, aviz al Comisiei) și care sunt supuse procedurii speciale a sistemului de adrese. **Solicităm** o listă a categoriilor de obiecte vizate și precizarea că, pentru obiectele supuse sistemului de adrese, se aplică procedura din acea lege, iar cererile și notele de argumentare pot fi grupate (pct. 26) și redactate sumar.

7. Semnalăm următoarele inadvertențe:
- nota de fundamentare (pct. 3.1) descrie Instrucțiunea ca fiind structurată în 10 capitole, iar textul are 9 capitole după excluderea capitolului privind dispozițiile finale; titlul din notă („cu privire la procedura") diferă de cel din proiect („privind procedura"), modificat la propunerea Ministerului Afacerilor Interne;
- nota de fundamentare (pct. 4.2) afirmă că Instrucțiunea nu instituie obligații de finanțare. **Solicităm** să se menționeze expres că ea nu creează obligația autorităților publice locale de a finanța studii, expertize sau servicii topogeodezice.
- numărul „79." apare de două ori în Instrucțiune (privind înregistrarea prin modulul SI RDG și datele introduse la înregistrare), iar pct. 89 conține formularea „trasabilității denumirii evenimentelor din sistem", care necesită corectare;
- titlul anexei nr. 1 conține forma „stabilirea denumiri geografice sau redenumirea unei obiect geografic".

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM
igor.cristal@calm.md